

לקוטי תורה • פרשת במדבר • מאמר 22

וענין ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים

משמעות הפסוק "ממושבותיכם
תביאו לחם תנופה, שתיים [חלות]"

בכל יום התפילה צריכה להמשיך אור חדש מעצמות ה', שלמעלה מכל העולמות, ורק דבר מחודש יכול לעורר אותו, כמו מלך שאינו חסר דבר ומתעורר רק על ידי בנו או על ידי ציפור מדברת. החידוש הזה הוא מסירות הנפש שבקריאת שמע, ביטול העולמות התחתונים הנפרדים, "מושבותיכם", שממשיך את יחוד אבא ואמא, "שתי הלחם".

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל
אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/22

הנקודה

בכל יום התפילה צריכה להמשיך אור חדש מעצמות ה', שלמעלה מכל העולמות, ורק דבר מחודש יכול לעורר אותו, כמו מלך שאינו חסר דבר ומתעורר רק על ידי בנו או על ידי ציפור מדברת. החידוש הזה הוא מסירות הנפש שבקריאת שמע, כיטול העולמות התחתונים הנפרדים, "מושבותיכם", שממשיך את יחוד אבא ואמא, "שתי הלחם".

כל קטע: לשון המאמר, אחר כך התרגום, ואחר כך ביאור קצר תחת קו זהב. המספרים הקטנים בלשון המאמר מפנים להערות שבסוף.

המאמר בקצרה

המאמר מפרש את קרבן חג השבועות, "מושבותיכם תביאו לחם תנופה, שתיים [חלות]", כהוראה על התפילה. קריאת שמע, המכונה "שיבה", היא עיקר התפילה: מסירות נפש במילה "אחד" וביטול ה"יש". הברכות שלפניה מכינות אליה, ותפילת שמונה עשרה שלאחריה ממשיכה את ההשפעה למטה. עצמות ה' נעלית מאוד מן העולמות, שאינם נובעים אלא מזיוו, ולכן בכל יום צריך להמשיך אור חדש מן המאציל: התפילה ממשיכה אותו באמצעות מסירות נפש, שמעוררת תענוג עליון. משל המגיד מסביר מדוע: מלך שאינו חסר דבר מתעורר רק על ידי בנו הקטן או על ידי חידוש, כגון ציפור מדברת. החידוש הוא בכך שעולמות בריאה, יצירה ועשיה, ה"מושבות" שטבעם הוא מציאות נפרדת, מתבטלים; הדבר מעלה מיין נוקבין וממשיך מיין דוכרין מאצילות. פרי עץ חיים מלמד שיחוד אבא ואמא העליונים יכול להתעורר רק מבריא, בקריאת שמע, משום שביטול אצילות, אף שהוא גדול לאין ערוך, אינו דבר חדש. שתי הלחם הן אבא ואמא, או שני המזלות, והאור שלהן הוא תענוג התורה, "שעשועים יום יום".

מבנה

1	קריאת שמע כעיקר התפילה	11
"מושבותיכם" רומז לקריאת שמע, הנקראת "שיבה". מסירות הנפש שבה באמירת "אחד" וביטול ה"יש" הם עיקר התפילה; הברכות שלפניה מכינות אליה, ותפילת שמונה עשרה ממשיכה את ההשפעה למטה.		
2	אור חדש המתעורר על ידי חידוש	21
מאחר שעצמות ה' למעלה מן העולמות, בכל יום צריך להמשיך אור חדש, והתפילה ממשיכה אותו באמצעות מסירות נפש. כפי שמלמד משל המגיד על המלך, רק דבר מחודש מעורר את המלך: ביטול העולמות התחתונים, שמעלה מיין נוקבין.		
3	מדוע יחוד אבא ואמא מתעורר מבריא	31
הביטול מלמטה ממשיך מיין דוכרין מאצילות אל תוך התורה. פרי עץ חיים מלמד שיחוד אבא ואמא העליונים יכול להתעורר רק מבריא, בקריאת שמע, משום שרק ביטול של מציאות נפרדת הוא חידוש.		
4	שתי הלחם ותענוג התורה	41
שתי הלחם הן אבא ואמא, או שני המזלות (לחם בגימטריה מזלא), והאור הנמשך למטה הוא התענוג שב"שעשעתי בתורתך" וב"שעשועים יום יום", פסוק שהוזהר דן בו בכמה מקומות.		

מסירות נפש באמירת "אחד" מסירות נפש באחד

המוכנות למסור את החיים לה' באמירת המילה "אחד" שבקריאת שמע. לפי המאמר, זהו עיקר התפילה והדבר שממשיך אור חדש בכל יום.

ביטול היש ביטול היש

מציאות שחוזה את עצמה כמציאות נפרדת מניחה את קיומה לפני ה'. בעולמות התחתונים זהו חידוש, ולכן הוא מעורר את העליון.

מיינ נוקבין ומיינ דוכרין מיינ נוקבין ומיינ דוכרין

"מים נקביים" הם ההתעוררות העולה מלמטה; "מים זכריים" הם ההשפעה הנענית ונמשכת מלמעלה, כאן מאצילות.

"ישיבה" ישיבה

כינוי לקריאת שמע, הקשור ל"מושבותיכם": מדרגת בריאה, יצירה ועשיה, שרק ממנה יכולה לבוא העלאת מיינ נוקבין.

דבר חידוש דבר חידוש

על פי משל המגיד: מלך שאינו חסר דבר מתעורר רק מדבר חדש, כמו ציפור מדברת. ביטול של נברא נפרד הוא חידוש כזה; ביטול אצילות אינו חידוש.

שני המזלות ב' מזלות

המקור של אבא ואמא. שתי הלחם רומזות להם, משום שלחם שווה בגימטריה מזלא.

קטע 1 • 11

קריאת שמע כעיקר התפילה

1 וענין ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים^{1,2}. הנה בחי' ק"ש [קריאת שמע] נקי' ישיבה והיא העיקר בתפילה להיות מס"נ [מסירות נפש] באחד³ ושתיים לפניה אינם

ופירוש "ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים" הוא כך: בחינת קריאת שמע נקראת "ישיבה", והיא העיקר בתפילה — להיות במסירות נפש במילה "אחד". שתי הברכות שלפניה אינן אלא הכנה.

המאמר פותח בפסוק העוסק בשתי כיכרות הלחם שהובאו והונפו כקרבן שבועות "ממושבותיכם". אדמו"ר הזקן קושר את "ממושבותיכם" למושג ישיבה, ואומר שקריאת שמע נקראת "ישיבה". עיקר התפילה הוא הנכונות למסור את הנפש במילה "אחד" שבפסוק "שמע ישראל". שתי הברכות שלפני קריאת שמע של שחרית מכינות לרגע הזה.

אלא הכנה. והשמו"ע [והשמונה עשרה] שאח"כ הוא המשכה כו' אבל העיקר הוא בחי' מס"נ [מסירות נפש] וביטול היש בחינת ק"ש [קריאת שמע].

ואילו תפילת שמונה עשרה שלאחריה היא המשכה וכו'. אך העיקר הוא בחינת מסירות נפש וביטול היש שבבחינת קריאת שמע.

תפילת שמונה עשרה שלאחר קריאת שמע נקראת "המשכה", מפני שבה נמשכת ברכה מלמעלה. ואף על פי כן, לב התפילה הוא מסירות הנפש שבקריאת שמע: ביטול תחושת היותו של האדם "יש" נפרד.

קטע 2 • 21

אור חדש המתעורר על ידי חידוש

2 והענין כי להיות עצמותו ית' מרומם ונעלה למעלה מעלה מכל העולמות וכמאמר בורא קדושים ישתבח שמך כו' שהתהוותם מבחי' אור וזיו בלבד וכמשל האור שאינו ממהות עצם המאור כו'

והענין הוא, שמכיוון שעצמותו יתברך מרוממת ונעלה הרבה הרבה מעל כל העולמות, כפי שנאמר: "בורא קדושים, ישתבח שמך" וכו' — שהתהוותם היא מבחינת אור וזיו בלבד, בדומה לאור שאינו ממהותו של המאור עצמו וכו',

כדי להסביר מדוע מסירות נפש היא נקודת הלב של התפילה, אדמו"ר הזקן פותח בעצמות ה', המרוממת הרחק מעל כל העולמות. מילות הברכה הראשונה שלפני קריאת שמע של שחרית, "בורא קדושים, ישתבח שמך", מבטאות זאת: העולמות, ואף המלאכים הקדושים, מתהווים רק מהארה מאורו; כמו האור הנמשך ממקורו, שאינו עצם המקור.

ובכל יום צ"ל נמשך אור חדש מן המאציל ונמשך בכתר וחכמה וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] [שער א' פי"ז
[פרק ז'] שאין המשכה שביום זה כהמשכה דיום אתמול⁴ וממשיכים אור חדש ע"י התפלה

ולכן בכל יום צריך להימשך אור חדש מן המאציל, ולהימשך בכתר ובחכמה, וכפי שכתוב בפרי עץ חיים [שער א',
פרק ז'], שהמשכה של יום זה אינה כהמשכה של אתמול. אור חדש נמשך באמצעות התפילה,

מכיוון שהעצמות היא למעלה מן העולמות, צריך להמשיך מחדש בכל יום את האור מן המאציל — ה' כמקור האצילות — אל כתר וחכמה,
המדרגות העליונות ביותר. פרי עץ חיים מלמד שהשפע של כל יום אינו זהה לשפע של היום הקודם, ואת האור החדש הזה ממשיכים
באמצעות התפילה.

והיינו ע"י מס"נ [מסירות נפש] דייקא שגורם צחוק ותענוג עליון כו' [וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש
[הקריאת שמע] פ"ו ופרק י"א וכמ"ש מזה בביאור ע"פ הראיני את מראיך⁵ כו']

וזהו דווקא באמצעות מסירות נפש, הגורמת לצחוק ותענוג עליון וכו'. [ועיינו בפרי עץ חיים, שער קריאת שמע,
פרק ו' ופרק י"א, וכן במה שכתוב על כך בביאור על הפסוק "הראיני את מראיך" וכו'.]

התפילה ממשיכה את האור החדש דווקא באמצעות מסירות נפש, הגורמת ל"צחוק ותענוג עליון" — שמחה חדשה למעלה. ההפניה
שבסוגריים מובילה את הקורא לפרי עץ חיים ולביאור על הפסוק "הראיני את מראיך" (שיר השירים ב, יד), להרחבה בנושא.

וכמ"ש בלק"א [בלקוטי אמרים] בשם המגיד⁶ נ"ע [נשמתו עדן] המשל מלב מלכים אין חקר⁷ כשרוצים
להמשיכו שיפנה לבקשת ההדיוט הוא ע"י שמביאים בנו הקטן שישתעשע בו או שמביאים דבר חדוש
כמו צפור המדברת.

וכפי שכתוב בלקוטי אמרים בשם המגיד נשמתו עדן: המשל מן הפסוק "לב מלכים אין חקר". כאשר רוצים לעורר
את המלך שיפנה לבקשתו של אדם פשוט, עושים זאת באמצעות הבאת בנו הקטן, שהוא משתעשע בו, או באמצעות
הבאת דבר חידוש, כגון ציפור מדברת.

משל המובא בלקוטי אמרים בשם המגיד ממזריטש, רבו של אדמו"ר הזקן, עוסק בפסוק "לב מלכים אין חקר". אי אפשר להגיע אל לבו של
המלך בדרכים רגילות; כדי שיפנה לבקשתו של אדם פשוט, מביאים לפניו את בנו הקטן, שהוא משתעשע בו, או דבר חידוש, כגון ציפור
מדברת.

כי כלום חסר מבית המלך ואין כל זהב וכסף חשוב לנגדו מאומה רק איזה דבר חידוש.

שהרי, וכי חסר משהו בבית המלך? שום זהב וכסף אינו נחשב בעיניו כלל; רק דבר חידוש כלשהו.

המלך אינו חסר דבר, ולכן זהב וכסף אינם חשובים בעיניו; רק דבר חדש ומפתיע יכול לעורר את תענוגו ואת תשומת לבו.

כמ"כ [כמו כן] **כתיב ממושבתיכם דייקא תביאו מבחי' ישיבה שהוא בי"ע משם דייקא הוא העלאת מ"נ**
[מ"יין נוקבין], **וע"ד**

כך גם נאמר: "ממושבתיכם" דווקא "תביאו" — מבחינת הישיבה, שהיא עולמות בריאה, יצירה ועשיה; דווקא משם היא העלאת מ"יין. והדבר דומה לעניין של

כך גם בפסוק נאמר "ממושבתיכם" דווקא: הקרבן בא מבחינת "ישיבה", כלומר מהעולמות התחתונים בריאה, יצירה ועשיה. רק משם יכולה להיות "העלאת מ"יין" — המונח הקבלי להתעוררות מלמטה המעוררת תגובה מלמעלה.

באשה קראו מושב⁸ שהעלאת מ"נ [מ"יין נוקבין] **וחימום הנקבה גורם להזריע זרע הזכר כו' וכך**
ממושבתיכם תביאו והיינו שהוא עד"מ דבר חידוש שהיש בטל.

[ש]באישה קראו "מושב", שכן העלאת מ"יין וחימום הנקבה גורמים לה להזריע זרע זכר וכו'. וכך גם "ממושבתיכם תביאו": כלומר, בדרך משל זהו דבר חידוש — שהיש מתבטל.

הגמרא מציינת שהתורה משתמשת בלשון מעודנת וקוראת לאישה "מושב"; בדימוי הקבלי, ההתעוררות של הצד המקבל, הנקבי, היא המביאה לנתינת הצד הזכרי. כך גם ב"ממושבתיכם תביאו": כאשר ישות מן העולמות התחתונים, התופסת את עצמה כ"יש", מתבטלת, זהו דבר החידוש — בדומה לציפור המדברת — המעורר את המלך.

קטע 3 • 311

מדוע יחוד אבא ואמא מתעורר מבריא

3 ועי"ז דוקא מממשיכים מ"ד [מ"יין דוכריין] **מבחי' אצילות שהוא אלקות דאיהו וחיוהי חד וזהו תביאו לחם**
תנופה להמשיך האור בתורה ושתי הלחם ע"ג [על גבי] **שני הכבשים מעלה ומוריד כו'.**

ודווקא באמצעות זאת נמשכים מ"ד מבחינת אצילות, שהיא אלקות, [שבה] "הוא וחיותיו אחד". וזהו [פירוש] "תביאו לחם תנופה" — להמשיך את האור לתוך התורה. ואת שתי הלחם על גבי שני הכבשים מניפים מעלה ומטה וכו'.

באמצעות הביטול מלמטה נמשכים מ"ד, השפע המענה מלמעלה, מאצילות — העולם שהוא אלקות עצמה, שבו "הוא וחיותיו אחד". "תביאו לחם תנופה" פירושו להמשיך את האור הזה לתוך התורה; והנפת שתי הלחם על שני הכבשים, מעלה ומטה, משקפת את ההעלאה מלמטה ואת ההמשכה מלמעלה.

[וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ד במ"ש לכן גדולה מצות ק"ש [קריאת שמע] יותר מן התפלה שהרי מי שתורתו אומנתו⁹ מפסיק לק"ש [לקריאת שמע] ואינו מפסיק לתפלה ולהיות זווג או"א [אבא ואימא] עילאין ונעלם מאד אין בנו כח לעוררו בהיותנו בעולם האצילות¹⁰

[ועיינו בפרי עץ חיים, שער קריאת שמע, פרק ד, בדברים שנכתבו שם: "לכן מצוות קריאת שמע גדולה מן התפלה, שהרי מי שתורתו אומנתו מפסיק לקריאת שמע ואינו מפסיק לתפלה. ומכיוון שזיווג אבא ואמא עילאין נסתר מאוד, אין לנו כוח לעורר אותו בהיותנו בעולם האצילות,

ההערה שבסוגריים מצטטת מפרי עץ חיים: קריאת שמע גדולה מן התפלה (תפילת שמונה עשרה), כפי שעולה מן ההלכה שמי שתורתו אומנתו מפסיק ללימודו לקריאת שמע, אך אינו מפסיק לתפלה. עוד נאמר שם שזיווג אבא ואמא עילאין, חכמה ובינה, נסתר כל כך, שאין בכוחנו לעורר אותו בהיותנו בעולם האצילות, כלומר בזמן תפילת שמונה עשרה.

אך ורק בהיותנו בבריאה עכ"ל [עד כאן לשונו], והטעם י"ל [יש לומר] כנ"ל דמבריאה דוקא שהוא בחי' יש ודבר נפרד כשנעשה ביטול היש זהו דבר חידוש כמו עד"מ צפור המדברת משא"כ מה שהאצילות בטל אינו דבר חידוש

אלא רק בהיותנו בבריאה". עד כאן לשונו. ואת הטעם אפשר לומר, כפי שהוזכר לעיל: דווקא מבריאה, שהיא בחינת יש ודבר נפרד, כאשר היש מתבטל — זהו דבר מחודש, כמו, למשל, ציפור מדברת; ואילו העובדה שאצילות בטלה אינה דבר מחודש.

פרי עץ חיים מסיים שאפשר לעורר את הזיווג הזה רק בהיותנו בבריאה, בזמן קריאת שמע. אדמו"ר הזקן מסביר זאת על פי המשל: בריאה היא התחום הראשון שבו קיימת מציאות נפרדת, ולכן ביטולה הוא חידוש, כמו ציפור מדברת; ואילו אצילות היא אלקות, ולכן ביטולה אינו דבר מחודש.

ולכן הגם שביטול האצ"י גדול יותר לאין קץ עכ"ז [עם כל זה] עיקר המשכת אור חדש להיות יחוד או"א [אבא ואימא] ממשיכים דייקא ע"י ק"ש [קריאת שמע]

ולכן, אף שהביטול של אצילות גדול לאין ערוך, בכל זאת עיקר המשכת האור החדש, כדי שיהיה זיווג אבא ואמא, נעשה דווקא באמצעות קריאת שמע,

לכן, אף שהביטול של אצילות גדול לאין ערוך, עיקר המשכת האור החדש, המביאה לזיווג אבא ואמא, נעשית דווקא באמצעות קריאת שמע.

שהוא ביטול היש דבי"ע¹¹ כו', ועמ"ש עוד מענין זה בביאור ע"פ צאינה וראינה^{12,13} בסד"ה הנה להבין ענין.

שהיא ביטול היש שבבי"ע וכו'. ועיינו עוד בענין זה בביאור על הפסוק "צאינה וראינה", בסוף הדיבור המתחיל "הנה להבין ענין".

הסיבה לכך היא שקריאת שמע היא ביטול היש שבעולמות התחתונים, בריאה, יצירה ועשיה. להרחבה ראו בביאור על "צאינה וראינה" (שיר השירים ג, יא), בסוף המאמר המתחיל "הנה להבין ענין".

קטע 4 • 41

שתי הלחם ותענוג התורה

4 וזהו ממושבותיכם דייקא תביאו לחם תנופה שמים ושתי הלחם הם או"א [אבא ואימא] או ב' מזלות מקור דאו"א [דאבא ואימא] וכמ"ש במ"א¹⁴ לחם בגימטריא מזלא וזהו ענין אני תורתך שעשעתי¹⁵ וענין שעשועים יום יום¹⁶ וכמבואר לעיל.

וזהו [הפירוש של] "מושבותיכם" דווקא — "תביאו לחם תנופה שמים": שתי הלחם הן אבא ואמא (חכמה ובינה), או שני המזלות, שהם מקורם של אבא ואמא; וכמו שכתוב במקום אחר, "לחם" בגימטריה "מזלא". וזהו ענינם של "אני תורתך שעשעתי" ושל "שעשועים יום יום", כפי שהתבאר לעיל.

כעת הפסוק נקרא בשלמותו: שתי הלחם שמביאים "מושבותיכם" הן אבא ואמא, או שני המזלות — ההשפעות מן ה"זקן" העליון של אריך אנפין, שהם מקורם של אבא ואמא. ואכן, "לחם" ו"מזלא" שווים בגימטריה, 78. זהו התענוג שבתורה שב"אני תורתך שעשעתי" וב"שעשועים יום יום"; אותה מילה המתארת את התענוג שבה נהנה המלך מבנו הקטן במשל של המגיד.

בזהר נזכר עוד מענין ואהיה אצלו אמון^{17, 18, 19, 20, 21} כו' (ח"א [חלק א'] ה' א'. כ"ב א'. קל"ד א'. מ"ז א' ח"ג [חלק ג'] קע"ח א'):²²

בזהר נזכר עוד ענין "ואהיה אצלו אמון" וכו' (ח"א ה' א'. כ"ב א'. קל"ד א'. מ"ז א'; ח"ג קע"ח א').

בכמה מקומות בזהר מובא הפסוק "ואהיה אצלו אמון", שבהמשכו נאמר "ואהיה שעשועים יום יום". שם מפרש הזהר "אמון" במשמעות של אומן, בעל מלאכה: ה' הביט בתורה וברא באמצעותה את העולם.

בעבודה

עיקר התפילה הוא קריאת שמע: המוכנות למסירות נפש באמירת "אחד" והנחת תחושת ה"יש" של האדם. דווקא משום שאדם בעולמות התחתונים חש את עצמו כמציאות נפרדת, הביטול שלו הוא החידוש שמעורר את תענוג ה' וממשיך אור חדש בכל יום.

שאלות לשיחה

1. מדוע המאמר קורא לקריאת שמע, ולא לתפילת שמונה עשרה, עיקר התפילה?
2. כיצד משל המגיד על המלך, בנו הקטן והציפור המדברת מסביר מדוע האור החדש נמשך באמצעות מסירות נפש?
3. מדוע ביטול בריאה הוא חידוש, ואילו ביטול אצילות, אף שהוא גדול לאין ערוך, אינו חידוש?
4. כיצד המונח "מושב" מקשר בין "מושבותיכם" לבין העלאת מיין נוקבין?
5. מה קושר בין שתי הלחם, אבא ואמא ושני המזלות, לבין התורה כ"שעשועים יום יום" של ה'?

מקורות והפניות

הערות

פסוקה 1

1 הערת קה"ת מפנה לLeviticus 23:17-18 למילים האלה.

Leviticus 23:17-18 ויקרא כ"ג:י"ז-י"ח

מִמּוֹשְׁבֵיכֶם תְּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּי עֲשָׂרִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חֶמֶץ
תֹּאפִינָה בְּכוּרִים לַה' וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֵיהֶם שִׁבְעַת כֶּכָּשִׁים תְּמִימִם בְּנֵי
שָׁנָה וּפָר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאַיִלם שְׁנַיִם יִהְיוּ עֲלֶה לַה' וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
אֲשֶׁה רִיחַ־נִיחָח לַה'

Ye shall bring out of your dwellings two wave-loaves of two
tenth parts of an ephah; they shall be of fine flour, they shall
be baked with leaven, for first-fruits unto the L-RD. And ye
shall present with the bread seven lambs without blemish of
the first year, and one young bullock, and two rams; they
shall be a burnt-offering unto the L-RD, with their meal-of-
fering, and their drink-offerings, even an offering made by
fire, of a sweet savour unto the L-RD

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

2

”ממושבתיכם תביאו לחם תנופה, שמים [חלות]; שני עשרונים סולת
תהיינה, חמץ תאפינה, ביכורים להוי". זהו קרבן שתי הלחם של חג
השבועות, שאת מילותיו המאמר קורא כתיאור של עבודת התפילה.

Leviticus 23:17 ויקרא כ"ג:י"ז

מִמּוֹשְׁבֵיכֶם תְּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּי עֲשָׂרִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חֶמֶץ
תֹּאפִינָה בְּכוּרִים לַה'

Ye shall bring out of your dwellings two wave-loaves of two
tenth parts of an ephah; they shall be of fine flour, they shall
be baked with leaven, for first-fruits unto the L-RD

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

3 מס"נ באחד

”שמע ישראל: הוי' אלקינו, הוי' אחד.” המאמר ממקם את מסירות הנפש
שבקריאת שמע במילה האחרונה של הפסוק, ”אחד”.

Deuteronomy 6:4 דברים ו:ד

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הָאֵלֹהִים הָאֶחָד הָאֵלֹהִים הָאֶחָד:

HEAR, O ISRAEL: THE L-RD OUR GOD, THE L-RD IS ONE

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

פסוקה 2

4

שאינ המשכה שביום זה כהמשכה דיום אתמול

פרי עץ חיים מלמד שאין תפילה מאז שנברא העולם דומה לתפילה אחרת,
ואף תפילת חול אינה דומה לתפילה של היום הקודם, משום שבכל יום
ובכל תפילה מתבררים ניצוצות חדשים. המאמר מביא זאת בהקשר לאור
החדש שיש להמשיך בכל יום.

Pri Etz Chaim, Gate of Prayer 7:1 פרי עץ חיים, שער התפלה ז:א

ענין כללות צורך התפילה בכללותיה מה עניינה. דע, כי אין לך דבר
שאינ מבחי' אותן המלכים הזי שמתו בארץ אדום, וכל העולמות כולם
הם מבחי' אלו המלכים. והנה אם אלו המלכים לא היו מתים
ומתבטלין, ונעשין קליפות מהם, היו הם עצמם מבוררים ומתוקנים,
ולא היו צריכין להתברר לשום תיקון כלל. אמנם כיון שמתו ונתבטלו,

ונעשה מהם בחי' הקליפות, וע"כ צריך שיתקנו ויתבררו ויצרפו
ויתלבנו כל הקדושה אשר בהם, וישארו הסיגים למטה שהם הקליפות,
וכשיושלם הבירור והצירוף הזה לגמרי, ולא ישאר שום ניצוץ קדושה
למטה, וכל הניצוצות של הקדושה יעלו, אז ...

Pri Etz Chaim (Public Domain)

5 הראיני את מראיך

”יונתי בחגווי הסלע, בסתר המדרגה, הראיני את מראיך, השמיעיני את
קולך”. המאמר מציין את הביאור על פסוק זה כהרחבה נוספת בעניין
האופן שבו מסירות נפש מעוררת תענוג למעלה.

Song of Songs 2:14 שיר השירים ב:י"ד

יוֹנָתִי בְּחִגְוֵי הַסֵּלַע בְּסִטְרַת הַמְּדִרְגָּה הָרְאִינִי אֶת־מְרָאֶיךָ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־
קוֹלְךָ כִּי־קוֹלְךָ עָרַב וּמְרָאֶיךָ נָאוֹה:

O my dove, that art in the clefts of the rock, in the covert of
the cliff, Let me see thy countenance, let me hear thy voice;
'For sweet is thy voice, and thy countenance is comely

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 בלקו"א בשם המגיד

ההערה מפנה את הקורא לשם כדי לבאר את המשל. שם מוסבר שהקרבנות
הם העלאת מין, "ריח ניחוח" הממשיך אלוקות לשכון ולהתגלות בנפש
האדם; העלאת מין נמשלה להבאת דבר חדש לפני המלך כדי שיפנה אליו.

הערת קה"ת

ראה ביאור המשל בתו"א כה, ד. אוה"ת במדבר ע' קו ובסה"מ תרכ"ז
[הוצאת תש"ס] ע' נא. ובמ"מ לשם. סה"מ תרכ"ח ע' קפג. סה"מ תרכ"ט
[הוצאת תשנ"ב] ע' ג. סה"מ תרמ"ג ע' קלג.

7 לב מלכים אין חקר

”שמים לרום וארץ לעומק ולב מלכים אין חקר”. המשל של המגיד יוצא
מפסוק זה: אי אפשר לעורר את לבו של מלך באמצעים רגילים, אלא רק
בדבר שמענג אותו.

Proverbs 25:3 משלי כ"ה:ג

שָׁמַיִם לָרוֹם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מַלְכִּים אֵין חֶקֶר:

The heaven for height, and the earth for depth, and the
heart of kings is unsearchable

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

הערת קה"ת

ע"פ משלי כה, ג.

8 באשה קראו מושב

הגמרא מלמדת שתמיד יש לדבר בלשון נקייה, שכן על זב אומרת התורה
”רוכב” ועל אישה היא אומרת ”מושב”. המאמר משתמש במונח ”מושב”
כדי לקשר בין ”ממושבתיכם” לבין העלאת מים נוקבין.

Pesachim 3a:12-13 פסחים ג' א:י"ב-י"ג

תִּנְיָא דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל: לְעוֹלָם יִסְפַּר אָדָם בְּלִשׁוֹן נְקִיָּה, שֶׁהָיָה בְּזָב קָרָא
”מְרַכֵּב”, וּבְאִשָּׁה קָרָא ”מוֹשֵׁב”. וְאוֹמֵר: ”וְתִבְחַר לִשׁוֹן עֲרוֹמִים”.
וְאוֹמֵר: ”וְדַעַת שְׁפָתַי בְּרוּר מְלִלָּה”. מֵאֵי ”וְאוֹמֵר”? וְכִי תִימָא: הֲנִי מִיֵּלִי
בְּדַאוּרִייתָא, אֲכַל בְּדַרְכָּנָא לָא — תָּא שְׁמַע: וְאוֹמֵר ”וְתִבְחַר לִשׁוֹן
עֲרוֹמִים”. וְכִי תִימָא: הֲנִי מִיֵּלִי בְּדַרְכָּנָא, אֲכַל בְּמִיֵּלִי דְּעֻלְמָא לָא — וְאוֹמֵר
”וְדַעַת שְׁפָתַי בְּרוּר מְלִלָּה”.

13 צאינה וראינה

“צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו”. המאמר מפנה לביאור על פסוק זה להרחבה בנושא.

Song of Songs 3:11 שיר השירים ג:י"א

צֵאנָה ורְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֹטְרָה שְׁעֹטְרָהּ לֹא אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לְבוֹ:

Go forth, O ye daughters of Zion, And gaze upon king Solomon, Even upon the crown wherewith his mother hath crowned him in the day of his espousals, And in the day of the gladness of his heart

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 פסקה

14 וכמ"ש במ"א

ההערה מציינת שהמקום שאליו הכוונה במילים “כמו שכתוב במקום אחר” הוא הסידור.

הערת קה"ת

ראה סידור קא, ג.

15 אני תורתך שעשעתי

“לכם שמן; ואני ששתי בתורתך”. המאמר מביא זאת ביחס לתענוג שבתורה – התענוג שנמשך על ידי הביטול שבקריאת שמע.

Psalms 119:70 תהילים קי"ט:ע

טַפֵּשׁ כַּחֲלֵב לִבִּי אֲנִי תוֹרַתְךָ שְׁעֵשְׂעֵתִי:

Their heart is gross like fat; But I delight in Thy law

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

הערת קה"ת

תהלים קיט, ע.

16 שעשועים יום יום

“ואהיה אצלו אמן, ואהיה שעשועים יום יום, משחקת לפניו בכל עת”. החכמה, שהוזהר מזהה עם התורה, מתארת את עצמה כתענוג של ה'; המאמר קושר זאת לתענוג שנמשך בעקבות החידוש מלמטה.

Proverbs 8:30 משלי ח':ל

וְאֶהְיֶה אֲצִלּוֹ אָמֵן וְאֶהְיֶה שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם יוֹם מְשַׁחֲקֶת לִפְנֵי כָּל־עֵת:

Then I was by Him, as a nursling; And I was daily all delight, Playing always before Him

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

17 ואהיה אצלו אמן

בהקדמת זוהר נאמר שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם באמצעות התורה, ככתוב: “ואהיה אצלו אמן, ואהיה שעשועים יום יום”; הוא עיין בה פעמים רבות לפני שעשה את מלאכתו.

Zohar, Introduction 11:64–12:74 ספר זוהר, הקדמה י"א:ס"ד-י"ב:ע"ד

R. Simeon proceeded: ‘See now, it was by means of the Torah that the Holy One created the world. That has already been derived from the verse, “Then I was near him as an artisan, and I was daily all his delight” (Prov. 8, 30). He looked at the Torah once, twice, thrice, and a fourth time. He uttered the words composing her and then operated through her. That is a lesson for men, how to study the Torah properly... ly. This lesson is indicated by the verse, “Then did he

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

At the academy of R. Ishmael, it was taught that a man should always speak in clean language, since the seat of a male zab the passage calls (Lev. 15:9) saddle, and the seat of a female zab the passage calls (Ib.) sitting place. This principle is also supported by the following passage (Job 15:6) So that thou chooseth the language of the prudent. Also by another passage (Ib. 33, 3) And my lips utter knowledge clearly. Why does he cite all these passages [is not the first one

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • En Jacob (Rabbi S.H. Glick) (Public Domain)

הערת קה"ת

פסחים ג, א.

3 פסקה

9 מי שתורתו אומנתו

התלמוד מלמד שחברים העוסקים בתורה מפסיקים לקריאת שמע, אך לא לתפילה; ורבי יוחנן מגביל זאת לאנשים כמו רבי שמעון בר יוחאי וחבריו, שהתורה היא עיסוקם. פרי עץ חיים, המצוטט כאן, מביא זאת כהוכחה שקריאת שמע גדולה מן התפילה.

Shabbat 11a שבת י"א א

הערת קה"ת

שבת יא, א.

10 אין בנו כח לעוררו בהיותנו בעולם האצילות

פרי עץ חיים מסביר שקריאת שמע היא ייחוד אבא ואמא העליונים, ומכיוון שייחוד זה נסתר מאוד, אנו יכולים לעורר אותו רק בהיותנו בבריאה, ולא באצילות. אדמו"ר הזקן מצטט זאת ומסביר את העניין באמצעות משל החידוש.

Pri Etz Chaim, Gate of the Recitation of the Shema 4:5 פרי עץ

חיים, שער הקריאת שמע ד:ה'

אמנם גם כן אדרבא, להיות זיווג או"א עלאין נעלם מאוד, אין בנו כח לעוררו בהיותנו בעולם האצילות, אך ורק בהיותנו בבריאה או אנו מעוררים לזווגם, כי הוא נעלם מאוד. וכיון שאנו בבריאה, אין אנו צריכין לקום, לכן אנו אומרים פסוקי התורה פרשת שמע בעולם הבריאה, כי פרשת שמע אינו אלא באצילות, רק שנעשה זיווג זה, ע"י התעוררת מ"נ דהיכל האהבה דבריאה. נמצא, כי סוד ק"ש, הוא לזיווג או"א ולתת מוחין לזו"ג, ויורדין מוחין אלו עד היכל אהבה דבריאה, ואז תוכל המלכות לעלות באצילות, ונעשית פרצוף גמור:

Pri Etz Chaim (Public Domain)

11 ביטול היש דבי"ע

הקטע הזה חוזר להסבר של “ממושבתיכם תביאו” בביאור על “ואהיה אצלו אמן”, שבו קריאת שמע היא זיווג אבא ואמא, הנמשך דווקא באמצעות ביטול היש — בירור רפ"ח הניצוצות. עוד מובא שם מעץ חיים שאפילו כתר נמשך לעשר הספירות דתיקון באמצעות בירורי עולם התוהו, שכן הדבר המתברר עולה לשורשו שלמעלה מתיקון.

הערת קה"ת

ראה לעיל פי' אמור לד, ג.

12 בביאור ע"פ צאינה וראינה

המראה מקום של קה"ת למילים האלה (ההערה למטה).

הערת קה"ת

לקמן שה"ש כ, ג.

plete form as the consummation of all and the (seventh) day
 .was sanctified and the holy throne was set for the King
 The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

22 לחם בגימ' מזלא

מילון קבלי: ההערה מפנה לערך "לחם" שבו כמקור לגימטריה "לחם" =
 "מזלא".

הערות קה"ת

טעמי המצות להאריז"ל פ' אמור. ועוד. וראה לעיל בהר לט, ד. קה"י בערך
 לחם. הנסמן במאמרי אדה"ז — פרשיות לעי תקפא.

18 ואהיה אצלו אמון

במשל על מלך שהיו לו מבנים לבנות ואומן שלא עשה דבר בלי רשותו,
 הוזהר מפרש את הפסוק "ואהיה אצלו אמון": המלך הוא החכמה העילאה,
 והאומן שלמעלה הוא אמא עילאה; אבא אומר לאמא "כך יהיה", וכך נעשה.

Zohar, Bereshit 13:153-14:164 ספר הזהר, בראשית י"ג:קנ"ג-
 י"ד:קס"ד

He then proceeded: 'We must picture a king who wanted
 several buildings to be erected, and who had an architect in
 his service who did nothing save with his consent. The king
 is the supernal Wisdom above, the Central Column being
 the king below: Elohim is the architect above, being as such
 the supernal Mother, and Elohim is also the architect below,
 being as such the Divine Presence (Shekinah) of the lower
 world.

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

19 ואהיה אצלו אמון

בתחילת פרשת תולדות אומר הוזהר שבכל מעשה של בריאה ה' עיין
 בתורה וברא, ככתוב: "ואהיה אצלו אמון" — יש לקרוא לא "אמון" אלא
 "אומן".

Zohar, Toldot 1:1 ספר הזהר, תולדות א':א'

R. Hiya once discoursed on the text: Who can express the
 mighty acts of the L-rd, or make all his praise to be heard?
 (Ps. 106, 2). 'When G-d', he said, 'resolved to create the
 world, He used the Torah as the plan both of the whole and
 the parts. Hence Scripture says: "Then I was by him as a
 nursling, and I was daily all delight" (Prov. 8, 30), where the
 word 'amon (nursling) may also be read 'oman (architect,
 designer).

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

20 ואהיה אצלו אמון

הוזהר אומר שמי שעמל בתורה בכל יום נחשב כאילו בנה עולמות, שכן
 העולם נבנה והושלם באמצעות התורה, ככתוב: "ואהיה אצלו אמון, ואהיה
 שעשועים יום יום".

Zohar, Bereshit 73:169-75:178 ספר הזהר, בראשית ע"ג:קס"ט-
 ע"ה:קע"ח

It is through the Torah that man can make himself worthy of
 that light. For whoever studies the Torah every day is earn-
 ing a share in the future world, and is even accounted a
 builder of worlds, because through the Torah the world has
 been built and completed; so the Scripture says, "The L-rd
 founded the earth with Wisdom (i.e. the Torah), he estab-
 lished the heavens with Understanding" (Prov. 3, 19), and
 again, "And I (the Torah) was a craftsman with him, and I
 ... was his delight every day" (Ibid)

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

21 ואהיה אצלו אמון

בפרשת קרח אומר הוזהר שכאשר ביקש ה' לברוא את העולם, ברא אותו
 באמצעות התורה והשלימו באמצעותה, ככתוב: "ואהיה אצלו אמון" — יש
 לקרוא לא "אמון" אלא "אומן".

Zohar, Korach 7:29-8:37 ספר הזהר, קרח ז':כ"ט-ח':ל"ז

BUT THE LEVITES SHALL DO THE SERVICE OF THE TENT
 OF MEETING. At the time of the Creation the world was not
 completed and established until man emerged in his com-

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר, התרגום לעברית של ימינו, הביאורים שלנו וההערות.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

הביאורים שלנו, עם הסקירה, השאלות והעמוד לילדים: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Sefaria: Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) דרך מקורות מצוטטים, (Public Domain); Pri Etz Chaim (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); En Jacob (Rabbi S.H. Glick) (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידי», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: [/likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/](https://likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/) (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מזים חנינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/22/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק